

Ministeren

Sundhedsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 12. maj 2022 har udvalget stillet mig følgende spørgsmål:

Alm. del spørgsmål 749:

Ministeren bedes oversende talepapir fra samrådet 12/5-22 om det nu indstillede vaccinesamarbejde med Israel og Østrig.

Svar

DET TALTE ORD GÆLDER

Samrådsspørgsmål Ø

Ministeren bedes redegøre for, hvornår regeringen traf beslutningen om at indstille dialogen med Israel og Østrig om et muligt vaccinesamarbejde?

Samrådsspørgsmål Å

Ministeren bedes redegøre for, hvor mange penge der er blevet brugt i forbindelse med at afsøge muligheden for vaccinesamarbejdet med Østrig og Israel – herunder rejser til Israel m.v.?

Samrådsspørgsmål AA

Ministeren bedes redegøre for, hvorfor regeringen først tager beslutningen om at indstille dialogen med Israel og Østrig om et muligt vaccinesamarbejde den 25. februar 2022, når regeringens bevæggrunde er manglende opbakning fra partierne bag finansloven, når både Enhedslisten, Radikale Venstre og SF allerede i marts 2021 var betænkelige over for samarbejdet, som det fremgår af Jyllands-posten.dk den 3. februar 2021 i artiklen "Støttepartier er betænkelige ved Mette Frederiksens vaccineflirt med Israel"

Svar

Tak for det og tak for de tre spørgsmål. Forskningssamarbejder, som er det der er tale om, ligger på mit ressort, og derfor er det mig der repræsenterer regeringen her. Jeg vil besvare de tre spørgsmål i rækkefølge.

I samrådsspørgsmål Ø bedes jeg redegøre for, hvornår regeringen traf beslutningen om at indstille dialogen med Israel og Østrig.

17. maj 2022

Uddannelses- og Forskningsministeriet

Børsgade 4
Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700

www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Som jeg har tilkendegivet ved flere lejligheder, så vil jeg af princip ikke redegøre nærmere for interne regeringsprocesser. Det betyder også, at jeg ikke vil redegøre for, på hvilke konkrete datoer regeringen træffer sine beslutninger.

Men som jeg tidligere har redegjort for, så var offentliggørelsen af beslutningen forud for Ruslands invasion af Ukraine planlagt til den 25. februar, som afslutning på et forløb med kontakt til de internationale partnere og orientering af forskningsordførerne. På dagen kontaktede vi desuden selv Berlingske, og jeg gav et interview om beslutningen, som da også fik en del omtal den dag. Og som det også har fået siden. Jeg syntes ikke man kan sige at denne beslutning er gået under radaren.

Det var altså et planlagt afslutning på et forløb. Og det giver så anledning til forskellige spekulationer, som jeg ikke syntes at nogen har kunnet give noget belæg for. Til det vil jeg sige, at der ikke er nogen sammenhæng med Ruslands invasion af Ukraine.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Vi kunne så – i lyset af invasionen – have truffet en hurtig beslutning om at undlade at melde vores beslutning ud. Men mon ikke, kritikken og spekulationerne havde været de samme? Nogle gange, så er der bare ting der falder sammen.

I samrådsspørgsmål Å bedes jeg redegøre for, hvor mange penge der er blevet brugt på at afsøge mulighederne for et vaccinesamarbejde, inklusive udgifterne til rejser til Israel m.v.

Jeg kan oplyse, at der inden for mit ressort ikke har været gennemført rejser i forbindelse med arbejdet. Men der er blevet lagt en del mandetimer i arbejdet med at etablere et forsknings samarbejde med Israel og Østrig.

Det er dog ikke muligt for ministeriet at opgøre tidsforbruget, da timerne, der er brugt, ikke er registreret særskilt.

Men hvis spørgsmålet handler om at skulle vise, at regeringen har brugt ressourcer på det her projekt. Så er det jo rigtigt. Det har vi. Og vi kommer også til i fremtiden at opleve situationer, hvor man som regering forbereder samarbejder eller beslutningsgrundlag, som man ender med ikke kunne eller ville gennemføre.

Det er en præmis og et vilkår i det politiske arbejde i et parlamentarisk system, at en regering bruger ressourcer på at afsøge muligheder og sætter ting i gang. Også selvom der ikke er et garanteret resultat for enden af indsatsen eller at tingene ender på en anden måde end man havde ønsket. Det har også været tilfældet under tidligere regeringer.

Jeg bedes redegøre for, hvorfor regeringen – med henvisning til manglende opbakning fra partierne bag finansloven – først tog beslutningen om at indstille dialogen med Israel og Østrig om et muligt vaccinesamarbejde den 25. februar 2022, når nu støttepartierne allerede i marts 2021 var betænkelige over for samarbejdet.

Indledningsvis skal jeg for en god ordens skyld opklare to mindre unøjagtigheder, som fremgår af spørgsmålet.

For det første, og som sagt tidligere, så var det den 25. februar 2022, jeg udsendte *pressemeldelsen*, og gav et interview til Berlingske om beslutningen. Beslutningen var taget forud for dette og udmeldingen sker som afslutning på et forløb med orientering af de relevante parter.

For det andet, så var der *ikke* tale om et *vaccinesamarbejde*, men om et *forsknings-samarbejde om pandemiberedskab*. Det er også det, som fremgår af finansloven. Og det er derfor sagen hører under mit ressort. Og det er også derfor, at jeg som minister for forskning sidder her i dag.

Og det er altså ikke bare en formel forskel. Det udtrykker en reel forskel i forhold til indhold, formål og karakter af samarbejdet samt finansieringsniveauet.

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Det, som var målet med de afsatte midler, var at understøtte forskningssamarbejde med et bredt fokus inden for pandemiberedskab mellem danske, israelske og østrigske forskningsinstitutioner og virksomheder.

Det vil f.eks. sige emner som immunologi og smitsomme sygdomme. Både behandlingsformer og vaccineudvikling, men ikke vaccineproduktion. Helt overordnet var det forventningen, ligesom i lignende bilaterale samarbejder, at alle tre lande skulle bidrage ligeligt til budgettet.

Det var hensigten, at midlerne skulle udbydes og tildeles til forskningsprojekter på baggrund af fælles åbne opslag og med armslængde fra det politiske niveau til den faglige behandling af både opslag og ansøgninger. Det vil sige på samme måde, som vi normalt uddeler konkurrenceudsatte forskningsmidler på.

Det var min grundlæggende forventning, at samarbejdet ville kunne styrke dansk forskning og på sigt også det danske pandemiberedskab. Men vi valgte altså at standse dialogen inden, der blev indgået en egentlig aftale med Israel og Østrig.

Og nu kan jeg så komme til den del af spørgsmålet, der handler om, hvorfor vi afslutter noget nu, som vi satte i gang i 2021, og som aftalepartierne bag finansloven allerede dengang var betænkelige ved.

For det første. Så gik regeringen videre med dialogen om et forskningssamarbejde, fordi vi syntes, at det var rigtig fornuftigt. Af de grunde jeg nævnte før.

Og jeg syntes at det er rigtigt og fornuftigt, når man er i en pandemi, at have en statsminister, der går foran og afprøver alle muligheder for at stille Danmark bedst muligt.

For det andet, så er der ingen af de adspurgte i den artikel, som spørgsmålet henviser til, der forholder sig til et forskningssamarbejde om pandemiberedskab. Artiklen handler om muligheden for at få vacciner fra Israel.

Og for det tredje, så står vi heldigvis i en anden situation i dag, end vi gjorde i marts 2021.

Regeringen har igennem hele pandemien stået fast på vigtigheden af at vende hver en sten for at stille Danmark bedst muligt og bringe flest mulige løsninger i spil. Og vi satte derfor en række spor i værk for at stille Danmark bedre i den akutte bekæmpelse af pandemien.

Hovedsporet for det internationale forskningssamarbejde har hele tiden været EU, hvor vi engagerede os aktivt i de nye EU-forsknings- og innovationsindsatser. Vi afsøgte samtidigt mulighederne for supplerende globalt samarbejde med stærke spillere, og herunder også forskningssamarbejdet med Israel og Østrig.

Flere forsknings- og innovationsprojekter er nu godt i gang eller allerede gennemført, og vi har på kort tid oplevet store forskningsmæssige gennembrud. Det har samlet set bidraget til, at vi i dag står i en anden situation, end vi gjorde for et år siden.

Samtidig kunne vi i februar 2022 konstatere, at der ikke var opbakning blandt partierne bag finanslovsaftalen til det konkrete forskningssamarbejde med Israel og Østrig. Og, at de ikke følte sig godt nok informeret om regeringens intentioner med de 12 mio. kr. om året, som var afsat på finansloven.

Jeg synes ikke, at regeringen på nogen måde har lagt skjul på, at vi arbejdede for at etablere et forskningssamarbejde om pandemiberedskab med Israel og Østrig. Tværtimod.

Men, som jeg også har tilkendegivet flere gange de sidste to måneder, så må jeg erkende, at jeg ikke har været grundig nok i kommunikationen med partierne bag finansloven.

Og derfor har vi nu valgt at indstille dialogen med Israel og Østrig om et forskningssamarbejde om pandemiberedskab.

Sådan er det jo i politik, og i livet i øvrigt, at man sætter noget i gang, som i sidste ende ikke bliver til det, man håbede, eller som i det her tilfælde må opgives. Men det betyder jo ikke, at man skal undlade at prøve. Og jeg syntes egentligt at vi som borgere kan vi tilfredse med at vi havde en regering, der gjorde alt hvad vi kunne for at bringe Danmark igennem pandemien, og jo også gjorde det i samarbejde med spørgeren parti i mange sammenhænge undervejs i håndtering af coronapandemien.

Med det vil jeg sige tak for ordet.

Med venlig hilsen

Jesper Petersen

Uddannelses- og
Forskningsministeriet